

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

Overordnet problem: Hvordan er velfærdssamfundet indrettet og finansieret, og hvilke udfordringer står velfærdssamfundet overfor i dag?

Dette forløb har velfærdssamfundet indretning og udfordringer som omdrejningspunkt. Vi tager udgangspunkt i velfærdssamfundets udfordringer på nationalt niveau, men det sker med et lokalt indblik hvor det er muligt. Dette ved at besøge det lokalhistoriske Kroppedal Museum og deres udstilling *Det gode liv – Velfærden og fingerplanen*, samt ved i slutningen af forløbet at interviewe byens borgmester om hans syn på velfærdssamfundet udfordringer, hans visioner og politiske prioriteringer.

Hele forløbet skal give eleverne en forståelse for sammenhængen mellem det lokale og det nationale/internationale, men også at bruge deres indsigter til at producere nogle produkter der kan indgå i Kroppedals udstilling. Sigtet er dels at arbejde anvendelsesorienteret – at bruge det teoretiske til noget praktisk, at gøre de nationale velfærdsproblematikker konkrete gennem den lokale vinkel, at inddrage flere fag til at behandle sammen problemstilling, at producerer nogle genstande der kan give et ekstra perspektiv og syn på en museumsudstilling.

Elevernes arbejde er vigtigt ikke kun for dem selv, men også for andre museumsbesøgende, der nu kan møde museumsgenstande, der har en vinkel og et perspektiv der tager afsæt i 16-17 årige gymnasieelevers. Det er en anden type spørgsmål denne gruppe kan rejse, i forhold til de traditionelle besøgende. Eleverne kan dermed brede udstillingen ud til et endnu større publikum.

Rammeplan

Modul/dato	Aktivitet/Arbejdsform	Lektier og materiale	Fokus
1.	Se filmklip om den historiske dimension. Fra Danmarks Historie 1930-34: <ul style="list-style-type: none">• Steincke reformer socialsystemet.• Kanslergadeforliget... Om debat mellem Nyrup og Fogh: http://www.youtube.com/watch?v=JtxjKCO0-GI&feature=player_embedded Tekster: fra "Social stat til minimalstat" samt artikel af Nyrup "Velfærd – en europæisk debat". http://www.nyrup.dk/nyrup/underside.asp?MIld=76	Lektie: Hvad er velfærdsstaten for en størrelse historisk set og i dag? Hvad betyder velfærd og hvad er tanken bag den danske velfærdsstatsmodel? Materiale: To tekster (udleveres i modulet) med grundlæggende forskellige syn på velfærdsstaten (Liberalistisk "fra social stat til minimalstat" og socialistisk "PNR")	Hvad er velfærdsstaten for en størrelse historisk set og i dag? Hvad betyder velfærd og hvad er tanken bag den danske model?
2	Arbejde med velfærdsmodeller og sammenligne disse. Diskutere artiklen i forhold til	Lektie: Samfundsfag B&C. s. 97-98 + artikel	Mulige velfærdsstatsmodeller

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

	velfærdsstatsmodellerne	Materiale til timen: Artikel: "Ulighed rammer alle" af Richard Wilkinson og Jens Jonathan Steen i inf. 23 feb. 2011.	
3	Med udgangspunkt i elevernes umiddelbare forslag: Opstil forslag til velfærdsreformer med udgangspunkt i de tre ideologier: liberalisme, konservatisme og socialisme. Diskuter fordele og ulemper ved jeres reformforslag. Vi afslutter med lærerstyret gennemgang af velfærdsaftalen 2006	Lektie: Samfundsfag B&C s. 99-103. Materiale i timen: Velfærdsreformen fra 2006: Resume af aftale fra finansministeriets hjemmeside: http://www.fm.dk/db/filar/kiv/15182/resume.pdf	Velfærdsstatens udfordringer
4	Fotoreportage om velfærdsstatens fysiske fremtrædelsesformer Power Point opsamling om velfærdsstatens udfordringer	Lektie: Samfundsfag B&C 69-71. Husk kamera eller egnet telefon	Velfærdsstaten hvem er det? Det kommunale niveau og lusen mellem to negle
5+6	Ekskursion Kroppedal	Ingen lektier	
7	Der følges op på Kroppedal og "Kroppedalpapiret" uploades i Lectio Se film om finansloven Arbejdsspørgsmål til dagens tekst, der arbejdes i mindre grupper	Lektier: 104-106 Materiale i timerne: • Film og animation over Finansloven, bl.a. Mogens Lykketoft om finanspolitik http://www.youtube.com/watch?v=mbut0cG34jc	Økonomisk regulering - Velfærdsstatens økonomiske fundament.
8	<ul style="list-style-type: none"> • Gennemgå modeller • Eleverne stiller spørgsmål til dagens tekst: 187-190, 190-195. • Svarer på spørgsmål/cases i 	Lektier: 187-190, 190-195.	Økonomisk regulering - Velfærdsstatens økonomiske fundament.

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

	<p>grupper</p> <ul style="list-style-type: none"> Gennemgår cases i slutningen af modulet. 		
9	<p>Arbejdsspørgsmål til dagen lektier som elevernes egen tjek samt hurtig opfølgning ved læreren.</p> <p>Gruppearbejde med presseresumeerne</p>	<p>Lektier:</p> <p>187-190, 190-195.</p> <p>Se presseresumeerne til dette års finanslov: http://www.fm.dk/Temaer/~media/Files/Nyheder/Pressemeddelelser/2010/11/finanslovsaftaler%202011/resumeer_finanslovsaftale_2011.ashx samt en oppositionskommentar: http://www.ae.dk/analyse/strom-finanslov-overgar-kartoffelkuren</p>	<p>Økonomisk regulering - Velfærdstatens økonomiske fundament.</p> <p>Hvilke løsninger ligger regeringen op til med dette års finanslov?</p>
10	<p>Spil og klassedialog</p> <p>Velfærdsspil introduceres: http://www.fm.dk/Publikationer/Velfaerds Kommissionen/2008/Rapporter%20fra%20Velfaerds Kommissionen/Velkommen%20til%20Velfaerdsspillet.aspx</p> <p>Der dannes grupper</p>	<p>Materiale:</p> <p>Vismandspillet vises, og der leges.</p>	<p>Økonomisk regulering - Velfærdstatens økonomiske fundament.</p>
11	<p>Der udleveres produktkrav og materialehæfte</p> <p>Selvstændigt projektarbejde i grupper – læsning af artikler og skriftlig samt planlægning af kommende moduler</p>	<p>Lektier:</p> <p>Materialehæftet skal læses og grupper skal have talt om en arbejdsprogression</p>	<p>Velfærdstatens udfordringer og mulige politiske løsninger</p>
12	<p>Selvstændigt arbejde/gruppearbejde</p>	<p>Lektier:</p> <p>Artikellæsning og Power Point produktion</p>	<p>Velfærdstatens udfordringer og mulige politiske løsninger</p>
13	<p>Spørgemodul/hjælpemodul</p> <p>Selvstændigt arbejde/gruppearbejde +</p> <p>Produktion af Power Point</p>		

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

14	Produktion af selve Power Point	Produktion af Power Point	Produktion af Power Point
15	Fremlæggelser	Power Point om velfærdsstaten og dens udfordringer	Velfærdsstaten og dens udfordringer
16	Gruppearbejde	Gruppevis produktion af interviewspørgsmål til borgmester, Steen Christiansen	Velfærdsstatens udfordringer lokalt og nationalt
17	En lille frivillig interviewgruppe sorterer i alle spørgsmålene fra sidste modul og sammensætter en interviewguide med spørgsmål		
18	4 personer fra interviewgruppen foretager interviewet af borgmesteren i kommunalbestyrelsessalen Borgmesteren har forinden holdt kort et oplæg om udfordringerne som lokal administrator af Christiansborgs velfærdslofter samt skattepolitik.	Alle gennemlæser spørgsmålene	
19	Opfølgning på interviewet samt pararbejde med arbejdsspørgsmål	Lektier: Artikel af Jørgen Goul Andersen: "Hvad blev der af den danske flexicurity?"	Flexicuritymodellens styrker og svagheder og mulige afvikling
20-24	En lille gruppe på 9 personer arbejder frivilligt med at klippe interviewet ned til mindre tematiske sekvenser på i alt en 6-7 minutters varighed		Produktion af filmklip til Kroppedal-
25-28	Årsprøven er blevet konverteret til projektarbejde: Der arbejdes med at producere spørgsmål og billeder til Kroppedal Museum. Dette sker med udgangspunkt i et billede (fra 1968) fra et lokalt rækkehus i Bjørnens kvarter i Albertslund, der viser at befolkningens sammensætning har ændret sig	Repetér hele pensum Tag billeder af rækkehusene i Bjørnens kvarter indenfra.	
29	Vi tager på Kroppedal og ser udstillingen igen og vores eget bidrag dertil		

Kernestof:

- velfærd og fordeling, herunder markedsstyring og politisk styring
- det økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

- levevilkår

Elevkompetencer

- anvende og kombinere viden om sociologi, økonomi og politik til at redegøre for aktuelle samfundsmæssige problemer og løsninger herpå
- undersøge konkrete prioriteringsproblemer i velfærdssamfundet
- formulere samfundsfaglige spørgsmål, opsøge informationskanaler og anvende forskellige materialetyper til at dokumentere faglige sammenhænge
- formidle indholdet i enkle modeller, tabeller og diagrammer
- formulere viden om faglige sammenhænge med anvendelse af faglige begreber
- formidle og analysere på fagets taksonomiske niveauer med anvendelse af fagets terminologi
- på et fagligt grundlag argumentere for egne synspunkter, indgå i en faglig dialog og diskutere en faglig problemstilling.

Pædagogisk fokuspunkt

- Brug af PowerPoint for at give struktur, men tilstrækkeligt afpasset til at det ikke bliver for styrende.
- Elevinddragende undervisning og fokus på den induktive undervisning.
- Dagens pointe – Hvad er dagens pointe(r) i modulet. Disse skal så klart for eleverne.

Udadvendte aktiviteter:

- Kroppedal Museum
 - Se udstillingen og problematisere:
 - Hvad har udstillingen med velfærdsstaten at gøre?
 - Hvad synes vi at udstillingen mangler? (Gruppearbejde på stedet efterfulgt af ideudvikling i plenum)
 - Hvad kan vi bidrage med som klasse? (produktkrav skal defineres tydeligt i samarbejde med Kroppedal, elever og lærer)
 - Emner der binder forløb og Kroppedal sammen:
 - Sundhedstilstanden i Albertslund kommune skal relateres til de udfordringer vi står overfor lokalt med stigende udgiftspres og de deraf følgende prioriteringer.
 - Demografien og befolkningssammensætningen – Billeder fra Albertslund syd fra 1964 og så i dag. Gennem billedanalyse at kunne problematisere hvilke problemer den ændrede socialpolitisk demografisk sammensætning stiller Albertslund kommune overfor, økonomisk set.
 - Matematik samarbejder med samfundsfag dels ved øvelser ang. udregning af indekstal, statistisk behandling og analyse af kommunale nøgletal, for også derigennem at se på Albertslund Kommune komparativt set. Sundhed, demografi og skattegrundlag, er oplagt at inddrage
- Interview med borgmesteren(Steen Christiansen)

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

- Tema: De kommunalt folkevalgtes syn på velfærdsstatens udfordringer og bud på politiske løsninger.
 - Eleverne skal interviewe borgmesteren om hans visioner og realpolitiske muligheder for at løse de strukturelle udfordringer, kommunen står overfor: Hvor skal der spares og hvor skal der investeres og hvorfor?
 - Interviewet skal filmes og klippes til for at kunne indgå i udstillingen på Kroppedal museum
- Besøg i Nationalbanken (At få fokus på penge og valutapolitikens betydning for den danske økonomi – mest som en forsmag på økonomiundervisningen senere)

Materiale:

Samfundsfag B&C: s. 69-72, 97-108, s. 187-201.

- Et materialehæfte bestående af:
 - Interview: Barske sandheder om underklassen. Politiken 03.10.09
 - Over klassen mangler da også moral, Karina! Politiken 10.10.09
 - Mangel på venner skader helbredet. Kristeligt Dagblad 29.07.10
 - "Her er hovedpunkterne i en fair løsning", Politiken 11. maj 2010
 - "Sæt hjulene i gang", lavet af S: <http://www.youtube.com/watch?v=tGxLBBOLu0>
 - "Historisk skæv fordelingsprofil af VK's genopretningspakke", Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (<http://www.ae.dk>), (<http://www.ae.dk/analyse/historisk-skaev-fordelingsprofil-vk-s-genopretningspakke>)
 - Regeringen: "Vi kan ikke låne os til velfærd – VK Regeringens forslag til en tilbagetrækkelsesreform": (s. forside+5,6) http://www.stm.dk/Index/dokumenter.asp/publikationer//tilbagetraekning_11/grafik/vi_kan_i_o_ikke_laane_os_til_velfaerd.pdf
 - Fokus artikler i Berlingske Tidende om arbejdsmarkedet:
 - "Svenskerne har åbnet døren på vid gab for dygtige udlændinge". Berlingske tidende 06.01.11
 - "Danmark kan få brug for op mod 300.000 udlændinge". Berlingske tidende 06.01.11
 - "Det er sværere for udlændinge at blive venner med danskere end svenskere" Berlingske tidende 06.01.11.
 -
- Div. statistik
- Div. TV-Klip
 - Finanslov film www.fm.dk
 - Mogens Lykketoft om finanspolitik <http://www.youtube.com/watch?v=mbut0cG34jc>
 - Løkke TV præsentation af reformpakken og reaktioner derpå: <http://nyhederne.tv2.dk/article.php/id-38920914:se-reaktioner-p%C3%A5-regeringens-2020plan.html>
- Velfærdsspil: <http://www.fm.dk/Publikationer/Velfaerdscommissionen/2008/Rapporter%20fra%20Velfaerdskommis-sionen/Velkommen%20til%20Velfaerdsspillet.aspx>

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

- Artikler - Langt fra alle artikler er læst. Kun de artikler, der indgår i materialehæftet, samt de artikler der står i nedenstående rammeplan, er læst. Resten er ment som mulige inspirationskilder ved projektarbejdet:
 - Interview: Barske sandheder om underklassen. Politiken 03.10.09
 - Overklassen mangler da også moral, Karina! Politiken 10.10.09
 - Mangel på venner skader helbredet. Kristeligt Dagblad 29.07.10
 - Velfærdskommissionen (RVK og DAV)
 - RVK: <http://www.dr.dk/Nyheder/Politik/2005/12/07/140946.htm>
 - DAV:
 - Velfærdsforliget 2006
 - Resume af aftale fra finansministeriets hjemmeside: <http://www.fm.dk/db/filarkiv/15182/resume.pdf>
 - Velfærdsforliget via DR(oversigt): <http://www.dr.dk/Nyheder/Politik/2006/06/21/111816.htm>
 - H. Herløv om velfærdsforliget: <http://www.apk2000.dk/netavisen/artikler/indland/06/kp17-s08.htm>
 - En fair løsning:
 - http://www.fairlosning.dk/images/Soc_A4_Pixi_v4.pdf (ikke til omdeling men blot almen orientering)
 - "Her er hovedpunkterne i en fair løsning", Politiken 11. maj 2010
 - "Sæt hjulene i gang": <http://www.youtube.com/watch?v=tGxLIBBOLu0>
 - Regeringens genopretningspakke.
 - Marchen Neel Gjertsen: "De smalleste skuldre skal bære det tungeste læs"
 - "Regeringens genopretningspakke er asocial"
http://www.youtube.com/watch?v=2sZ_aidbGZg
 - "Genopretningspakken på dansk" ved Kristian Jensen, gruppeformand for Venstre: <http://www.youtube.com/watch?v=wwU8FiXoXd4>
 - "Historisk skæv fordelingsprofil af VK's genopretningspakke", *Arbejderbevægelsens Erhvervsråd* (<http://www.ae.dk>) <http://www.ae.dk/analyse/historisk-skaev-fordelingsprofil-vk-s-genopretningspakke>
 - Stram finanslov overgår kartoffelkuren: <http://www.ae.dk/analyse/stram-finanslov-overgar-kartoffelkuren>
 - Regeringen: "Vi kan ikke låne os til velfærd – VK Regeringens forslag til en tilbagetrækkelsesreform": http://www.stm.dk/Index/dokumenter.asp/publikationer//tilbagetraekning_11/grafik/vi_kan_i_o_ikke_laane_os_til_velfaerd.pdf
 - Div. Persondebatindlæg om velfærdsamfundets udfordringer og løsninger (AE, DI/DA, Vismændene)
 - Materialehæfte fra Nationalbanken "Nationalbankens opgaver"
 - "Ulighed rammer alle" af Richard Wilkinson og Jens Jonathan Steen i Information 23 feb. 2011.
 - Anders Fogh Rasmussen: Uddrag fra "Social stat til minimalstat", 1993.
 - Poul Nyrup "Velfærd – en europæisk debat".

Velstand og velfærd – lokalt og nationalt

Klasse 1.s SA - Kongsholm Gymnasium & HF

Produktkrav:

Power Point præsentation og herefter en skriftlig aflevering i form af en synopsis med overordnet problemstilling eleverne godt kan tone en anelse: ” Hvordan er velfærdssamfundet indrettet og finansieret og hvilke udfordringer står velfærdssamfundet overfor i dag?”

Hvor følgende skal indgå:

- 1. Interviewcitater fra borgmesteren**
- 2. Talmateriale i bearbejdet form (indeksregning osv.)**
- 3. Billeder fra fotoreportage**